

Popis postupu zapojení komunity do tvorby Strategie

A. Popis postupu tvorby Strategie

Základním principem při tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje bylo aktivní zapojení komunity do procesu přípravy tohoto rozsáhlého a časově náročného dokumentu. Jelikož místní akční skupina již má historii spojenou s realizací SPL v období 2007 -2013 a tedy i existující místní partnerství, bylo toto partnerství již na konci roku 2012 informováno o nutnosti vytvoření tohoto integrovaného dokumentu pro nové programové období 2014+. Partnerství dalo pracovníkům mandát k zahájení prací na tvorbě Strategie, byť v roce 2013, kdy tento proces začal, toho nebylo příliš známo o metodice a postupech, jak s prací na Strategii naložit.

V roce 2013 se přesto vypracovala analytická část, která byla z části vypracovaná externě (Agenturou pro regionální rozvoj, a.s.), avšak na základě dvou veřejných projednání, dotazníkového šetření, ankety pro veřejnost a za bdělého koordinování prací kanceláří MAS. Navíc byly nadefinovány první pracovní skupiny pro vyčleněné oblasti rozvoje (např. Ekonomika a rozvoj podnikání, Životní prostředí a infrastruktura, Kvalitní život v obcích). Toto období bychom mohli nazvat **první fází procesu** tvorby Strategie.

Na základě výstupů z první fáze procesu tvorby byla v roce 2014 doplněna a aktualizována analytická část a vytvořena strategická část Strategie. Práce byla vedena a koordinována pracovníky místní akční skupiny a do tohoto procesu, zejména do procesu tvorby strategické části, byli zapojeni i experti ze Slezské univerzity v Opavě. Přínos těchto expertů spočíval zejména v jejich zkušenosti s tvorbou strategických dokumentů v daném území a v jejich teoretických i praktických znalostech metod sociologického výzkumu. Pro vypracování strategické části byly vytvořeny a realizovány tři jednání tzv. fokusních (ohniskových skupin). Do tohoto jednání bylo zapojeno přibližně 40 aktivních občanů z území. Dalším prvkem zapojujícím komunitu bylo dotazníkové šetření určené všem (ať již obci či fyzické osobě). Následně na základě analýzy získaných dat z ohniskových skupin, výstupů dotazníkové šetření a analýzy strategických dokumentů obcí byla vytvořena první verze strategické části, která poté byla diskutována a postoupena pracovním skupinám, jejichž oblast rozvoje byla vymezena v první fázi procesu tvorby Strategie. Takto vznikla k 30. 8. 2014 první verze Strategie, která byla umístěna na stránkách MAS k připomínkování. Toto byla **druhá fáze procesu** tvorby Strategie.

Po skončení druhé fáze procesu tvorby Strategie, čili přibližně od září 2014 se vypořádávala kancelář s připomínkami k první verzi Strategie. Jelikož toto období (konec roku 2014 až cca první polovina roku 2015) bylo obdobím nejistoty a nejasností, jak dále postupovat při tvorbě Strategie, což bylo zejména způsobené neexistencí schváleného metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 a neschválenými operačními programy, se MAS rozhodla koncentrovat spíše na zvyšování publicity Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, než na „zvyšování“ počtu stránek dokumentu. Proběhlo několik osobních jednání s místními aktéry, kteří, i díky zvýšené publicitě, se dozvěděli o zpracovávání Strategie a snažili se svými znalostmi pomáhat (např. při otázce využití vlakových budov na Osoblažské úzkorozchodné dráze, při otázce možné duplicity SCLLD s KPSVL, atd.). Byla zjišťována potenciální absorpční kapacita (získáno několik individuálních projektových záměrů, úzká komunikace s manažery a vedením mikroregionů, které bylo zdrojem potenciálních projektových záměrů z řad obcí, atd.). Na jednáních mikroregionů, pracovních skupin pro tvorbu KPSVL byl vždy přítomen zaměstnanec MAS, který prezentoval aktuální postupy a motivoval jednotlivce směrem k aktivnímu přístupu při dalším zpracovávání Strategie. Tato

třetí fáze procesu tvorby Strategie byla skončena v cca v červenci 2015, kdy MAS připravila seminář pro veřejnost, kde prezentovala veškeré možné podporované aktivity místní akční skupiny z operačních programů. Pro MAS byl tento seminář přínosný především kvůli získané zpětné vazbě, které potenciální aktivity jsou pro území důležité a které nikoliv.

Po schválení operačních programů a po schválení metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 se zrevidovala strategická část a aktualizovala analytická část. V tomto období (cca 9/2015 až 3/2016) se ustálila vrcholná pracovní skupina k tvorbě CLLD, která byla vždy informována o postupu při zpracovávání, výsledcích z jednání jiných pracovních skupin, atd. Proběhlo jednání pracovní skupiny zaměřené na definování problémů, potřeb a rizik v území, proběhla pracovní jednání skupin zaměřených výhradně na tvorbu programových rámců, veřejné projednávání Strategie. Na základě těchto podnětů z komunity byla následně vypracována finální verze Strategie, která byla představena partnerům na jednání Pléna a následně schválena Programovým výborem dne 24. 3. 2016. Tímto aktem byla ukončena **čtvrtá, poslední fáze procesu** tvorby Strategie.

B. Time management tvorby Strategie

1. Fáze poznávací – cca 11/2012 až 12/2013
2. Fáze zkušební – cca 1/2014 až 8/2014
3. Fáze informativní – cca 9/2014 až 8/2015
4. Fáze dokončovací – cca 9/2015 až 3/2016

C. Metody zapojení komunity do tvorby Strategie

Dotazníkové šetření

Byly vytvořeny tři verze dotazníků. První verze byla určena pro celou komunitu a sloužila na začátku tvorby Strategie jako pomocník pro analytickou část a SWOT – analýzu. Další dva dotazníky byly vytvořeny k procesu tvorby strategické části, a to konkrétně dotazník pro zastupitele a starosty a dotazník pro organizace a podnikatele. Dotazníky si byly otázkami velmi podobné, takže v analýze bylo možno většinu odpovědí dvou skupin respondentů srovnávat a slučovat. Dotazník týkající se zastupitelů byl distribuován zejména přes starosty jednotlivých obcí po vysvětlení důležitosti zaměstnanci MAS. Dotazník pro organizace a podnikatele byl vyvěšen na internetových stránkách MAS Rozvoj Krnovska a dále byla využita databáze neziskových organizací, podnikatelů, firem, institucí regionu. Dotazníkové šetření napomohlo při zpracování strategické části a potvrdilo výstupy z ohniskových a pracovních skupin.

Veřejná projednání

V průběhu tvorby Strategie se uskutečnila tři veřejná projednání. První dvě veřejná projednání, vždy za účasti subjektů, jak z veřejného, soukromého, tak i neziskového sektoru, se uskutečnila v souvislosti s vypracováním SWOT – analýzy. Třetí veřejné projednání proběhlo po vypracování finální verze Strategie, která byla představena veřejnosti a poté jim byl ponechán čas na připomínky, ještě před tím než byl dokument oficiálně schválen Programovým výborem.

Anketa

Anketa proběhla prostřednictvím vytvoření internetové ankety na oficiálních stránkách místní akční skupiny za účelem možnosti zapojení široké veřejnosti při dopracování SWOT – analýzy, kdy hodnotitelé přisuzovaly identifikovaným silným a slabým stránkám, hrozbám a příležitostem bodové hodnocení a následně na základě vyhodnocení ankety byla vytvořena SWOT analýza.

Jednání pracovních skupin

Jednání pracovních skupin bylo nejčastější metodou zapojení komunity. V roce 2014 proběhly tři jednání pracovních skupin zaměřených tematicky na oblasti rozvoje (Ekonomika a rozvoj podnikání, Životní prostředí a infrastruktura, Kvalita života v obcích). V roce 2015 a v roce 2016 proběhlo několik jednání pracovní skupiny k tvorbě SCLLD. Na jednom z jednání této pracovní skupiny vyvstala potřeba rozšířit a aktualizovat tři původně definované oblasti rozvoje na čtyři rozvojové oblasti – ve strategické části označené jako prioritní oblasti. V roce 2016 proběhla tři jednání pracovních skupin k programovým rámcům a jedno jednání k definování problémů, potřeb, rizik.

Fokusní skupiny

Pro vytvoření první verze strategické části byly vytvořeny 3 tzv. ohniskové skupiny pro tehdy definované oblasti rozvoje. Výstupem bylo definování společných témat a návrhů opatření v dané oblasti rozvoje.

Internetové stránky pro připomínkování Strategie, pro aktuální informace

Na internetových stránkách byla na začátku tvorby Strategie vytvořena speciální sekce ISÚ 2014-2020. Později byl vytvořen přímý odkaz na všechny dokumenty související se Strategií (pozvánky, zápisy, Strategie, připomínkový list, dotazník, atd.)

Osobní jednání

V průběhu tvorby Strategie měli zaměstnanci MAS několik osobních jednání především za informativním účelem a zjišťováním absorpční kapacity v území. Z těchto jednání se nevedly žádné záznamy a sloužily spíše jako jistý podklad zejména při zpracování programových rámců a jejich opatření.

Získávání projektových záměrů

Tato metoda úzce souvisí zejména s metodou osobního jednání. Projektové záměry byly rovněž získávány prostřednictvím kontaktů s manažery a vedením mikroregionů a byl tak vytvořen zásobník projektů.

Prezentace, informování na jednáních např. mikroregionů

Zaměstnanci MAS se v průběhu zpracování Strategie účastnili několika jednání, především mikroregionů a jednání KPSVL, kde měli informativní a motivační roli. Jedním z výstupů této metody je například vytvoření analýzy strategických dokumentů obcí, která sloužila jako prvotní vstup při vytváření Strategie. Manažer MAS na jednání mikroregionu informoval o potřebě analýzy strategických dokumentů a následně mu byly strategické dokumenty předány k analýze.

Zaměstnanci MAS rovněž iniciovali a vedli pracovní seminář, kde informovali veřejnost o možnostech čerpání místní akční skupiny v relevantních operačních programech.

D. Metody zapojení komunity v časovém kontextu

	Fáze poznávací (11/2012 až 12/2013)	Fáze zkušební (1/2014 až 8/2014)	Fáze informativní (9/2014 až 8/2015)	Fáze dokončovací (9/2015 až 3/2016)
<i>Dotazníkové šetření</i>	ANO	ANO	NE	NE
<i>Veřejná projednání</i>	ANO	NE	NE	ANO
<i>Anketa</i>	ANO	NE	NE	NE
<i>Pracovní skupiny</i>	NE	ANO	ANO	ANO
<i>Fokusní skupiny</i>	NE	ANO	NE	NE
<i>Internetové stránky</i>	ANO	ANO	ANO	ANO
<i>Osobní jednání</i>	ANO	ANO	ANO	ANO
<i>Projektové záměry</i>	NE	NE	ANO	ANO
<i>Prezentace, informování</i>	NE	ANO	ANO	ANO

Popis postupu zapojení komunity do tvorby Strategie (pozdávka, zápis, prezenční listiny, atd.) je zveřejněn na internetovém odkazu:

<http://www.masknovsko.cz/index.php/scld-2014-2020/zapojeni-komunity>